

UYKU VE YAŞAM

Uyku yaşamda kalmak için vazgeçilemez bir gereksinimdir. İnsanlar genellikle günde 8 ila 10 saat uyurlar; ancak hayvanlar için durum farklıdır. Deniz canlılarından bazıları suyun dibinde uyurlar çünkü suyun dibinde uyumak güvenlidir. Balina ve yunus gibi hayvanlar yarı uyanık uyurlar bir gözleri hep açıktır. Karada atlar ayakta uyurlar, kuşlar yine güvenlikleri için ağaçların en yüksek dallarından uykuya dalarlar. Peki canlılar için uyku neden gereklidir? Eskiden bilim insanları uykunun bedenin dinlenmesi ve kendini yenilemesi için gerekli olduğu sanırlardı. Son yıllarda yapılan araştırmalar uykunun başka yararları olduğunu ortaya koydu. Uykudan en çok yarar sağlayan organ beyindir. Beyinde gündüz öğrenilen davranışlar uyurken yeniden gözden geçirilir. Bu yüzden özellikle çocukların düzenli uyumaları çok önemlidir.

1. Metnin konusunu yazınız? (5P)

Uykunun canlılar için neden önemli olduğu anlatılmaktadır.

2. Çocuklar için düzenli uyku neden gereklidir? (5P)

Beyinde gündüz öğrenilen bilgiler uyku sırasında gözden geçirildiği için uyku önemlidir.

3. Metne göre uykunun faydaları nelerdir? (5P)

Uyku vücudun yenilenmesini, dinlenmesini ve bilgilerin gözden geçirilmesini sağlamaktadır.

4. Metinde verilmek istenen mesaj (ana düşünce) nedir? (5P)

Uyku yeryüzündeki tüm canlılar için vazgeçilmez bir ihtiyaçtır.

5. Aşağıdaki kelimeleri amaç, neden, koşul ve karşılaştırma olarak ayırarak başlarına yazınız? (10P)

[**Koşul Şart**] Düşündüğümüz gibi olursa deney başarılı olacaktır.

[**Karşılaştırma**] Bu yıl okuduğum en akıcı kitaptı.

[**Sebep Sonuç**] Anahtarı kaybedince dışarıda kaldı.

[**Amaç Sonuç**] Öğretmen olmak istediğinden çok çalışıyor.

[**Amaç Sonuç**] Projesini yapmak için malzeme aldı.

6. Aşağıdaki cümlelerde () ile belirtilen yerlere uygun noktalama işaretlerini koyunuz? (5P)

Projesi için kırtasiyeden karton (,) tel ve pil (;) manavdan patates aldı (.)

Bir düşünür der ki (:) (“ ”) Boş zaman yoktur, boşa geçirilen zaman vardı. (“ ”)

7. Aşağıdaki kelimeleri basit birleşik ve türemiş olarak ayırarak yugun yerlere yazınız? (5P)

Güneşlik - merhametli - pazartesi - kuşlar - komşu

Kaybetti - aşçı - alıverdi - bilgisayarda - terazi

BASİT	TÜREMİŞ	BİRLEŞİK
Kuşlar	Güneşlik	
Pazartesi		
Komşu	Merhametli	Kaybetti
Terazi	Aşçı	
Alıverdi		

Bilgisayarda

8. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcükleri gerçek, mecaz ve terim anlamı olarak ayırıp yazınız? (10P)

Limonu iki elinin arasında sıkıştırdı. [**gerçek**]

Kızgın olduğu her halinden belli. [**mecaz**]

Sorunlarını konuşarak çözdü. [**mecaz**]

Doktor rahatsızlığına teşhis koymadı. [**terim**]

Bir süre babasının gölgesinde yaşadı. [**mecaz**]

9. Aşağıdaki deyimleri anlamlarıyla eşleştiriniz? (5P)

1. Eli ayağı tutuşmak:	2. Renk vermemek:
3. Ekmeğini çıkarmak:	4. Başından savmak:

5. Göz boyamak:

- [2] Bir konu ile ilgili duygularını belli etmemek
 [4] Uyduruk sebeplerle uzaklaştırmak
 [3] İhtiyaçlarını karşılayacak parayı kazanmak
 [5] İyi göstererek aldatmak, kandırmak
 [1] Çok telaşlanmak, sıkıntıya girmek

10. Aşağıdaki cümlelerde örtülü olarak kastedilen anlamı altlarına yazınız? (2P)

Bu sefer ben senden daha yüksek not aldım.

Daha önce arkadaşından yüksek puan alamamış.

İlk olarak bu adaya ayak basan bizleriz.

Adaya ayak basan (keşfeden) olmamış.

11. Aşağıdaki kelimeleri kök ve eklerine ayırınız ve türlerini yazınız? (3P)

Taşlık: Taş - lık
 İsim kökü i-i-y-e

Fırıncılar: ... Fırın ... - ... cı ... - lar
 İsim kökü i-i-y-e çoğul eki

Onarım: Onar - lm
 Fiil kökü f-i-y-e

Şiir okudukça yaşam daha güzel oluyor. [öznel]

Duvarın dibinde bir kır çiçeği açmış. [nesnel]

Akşam muazzam bir haber vereceğim. [öznel]

13. Aşağıdaki cümlelerde yer alan zamirleri bulunuz ve türünü altlarına yazınız? (10P)

Kütüphaneye giderken beni de çağırır mısın?

Beni / şahıs zamiri

Onu kitaplığın en üst rafına koymalısın.

Onu / işaret zamiri

Kimileri bu haberi iyi karşılamadı.

Kimileri / belgisiz zamir

Akşam yemeğine kimi çağıracaksın?

Kimi / soru zamiri

14. Aşağıdaki sözcüklerin Türkçe karşılığını yazınız? (5P)

Doküman

Sempatik

Selfie

Belge
çekim

Sevimli

Öz

Şov

Exit

Full

Gösteri
Tam

Çıkış

15. Yaşadığınız şehirle ilgili gezi yazısı yazınız? (20P)

ORDUYA YOLCULUK

Bu şehre ilk adım attığınızda yeşil ve mavinin kardeşliği karşılıyor sizi. Teleferik sistemi şehrin Boztepe denilen mesire alanını daha da önemli hale getirmiş. Büyükşehir olduğundan bu yana şehir içinde yapılan çalışmalar hala devam ediyor. Karadeniz sahil yolunun kenarındaki evler aynı renkte boyanmış ve şehirden geçenlere güzel bir görüntü sunuyor.

Ordu fındığı ile meşhur bir ilimiz. Yöresel müzikleri ve yiyecekleri gezintinize ayrı bir güzellik katıyor. Tarihi eserleri çok fazla olmadığı için varolan eserleri gezmek zamanınızı almıyor. Artık denizin havasını dağ havasıyla değiştirmenizi söyleyen yaşlılar yaylaları anlatır size. Onlar anlatırken hemen kalkıp gidesiniz gelir hiç beklemeden.

12. Aşağıdaki cümleleri inceleyerek öznel ve nesnel olarak ayırınız? (5P)

Sahafta harika bir kitap var. [öznel]

Kitabımı bir haftada bitirdim. [nesnel]